

ظریف: قطعنامه‌های شورای امنیت نه همه چیز است نه کاغذپاره

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: باید بپذیرید قدرت متصلب نظامی امروز دیگر تعیین کننده نیست و ابزارهای قدرت دیگری در اختیار داریم که می‌توانیم با آن منافع ملی‌مان را دنبال کنیم.

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: باید بپذیرید قدرت متصلب نظامی امروز دیگر تعیین کننده نیست و ابزارهای قدرت دیگری در اختیار داریم که می‌توانیم با آن منافع ملی‌مان را دنبال کنیم.

ایسنا نوشت: محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه کشورمان در ششمین کارگاه آموزشی شبیه سازی شورای امنیت با محوریت کره شمالی که در موزه صلح پارک شهر برگزار شد با بیان اینکه باید بپذیریم قدرت <ZWNJ>های معمول در دهه <ZWNJ>های 70، 80 و 90 میلادی دیگر تعیین کننده به طور اخص نیستند و ابزارهای قدرت دیگری در اختیار داریم، افزود: این به معنای در افتادن با دنیا نیست، بلکه منظور این است که می‌توانیم با استفاده از ابزارهای قدرت امروزی از جمله گفتمان <ZWNJ>سازی، مفهوم <ZWNJ>سازی، اجماع <ZWNJ>سازی و... در آینده کشورمان و کشورهای در حال توسعه تأثیرگذار باشیم.

وزیر امور خارجه کشورمان ادامه داد: امروز در دنیا کنشگرانی مثل داعش، طالبان، القاعده و جبهه النصره به عنوان کنشگران غیرحکومتی هستند که بر تحولات بین <ZWNJ>المللی تأثیر می‌گذرانند.

وی با اشاره به حضورش در اجلاس امنیتی مونیخ با بیان اینکه سوال اصلی در این اجلاس این بود که در دنیای پساغربی چه می‌گذرد، گفت: غربی <ZWNJ>ها در حالی به دنیای پس از خود به جدیت نگاه می‌کنند و درباره آن کتاب منتشر می‌کنند که برخی به ما در این رابطه ایراد می‌گیرند. متأسفانه ما در داخل کشورمان باور نکردیم که به دنیای پساغربی وارد شده <ZWNJ>ایم اما خود غربی <ZWNJ>ها آن را پذیرفتند. حرف من این نیست که نقش غرب پایان یافته است بلکه منظور آن است که انحصار غرب در دنیا و روابط بین <ZWNJ>الملل پایان یافته است.

وی ادامه داد: ما به عنوان نماینده دولت <ZWNJ>ها نمی‌خواهیم بپذیریم که کنشگرانی غیر از دولت <ZWNJ>ها وجود دارند. این در حالی است که دولت <ZWNJ>ها همواره به تناسب موضوع در بحث <ZWNJ>های بین <ZWNJ>المللی از جمله در بحث محیط زیست و توسعه اجتماعی و یا حقوق بشر شرکت می‌کنند.

وزیر امور خارجه کشورمان تأکید کرد: دولت <ZWNJ>ها همواره ادعای انحصار بر روابط بین <ZWNJ>الملل داشته <ZWNJ>اند و غربی <ZWNJ>ها به طریق اولی این ادعا را داشته <ZWNJ>اند اما این ادعا پایان پذیرفته است. این مسأله را باید به عنوان یک عامل مهم در تصمیم <ZWNJ>گیری <ZWNJ>های بین <ZWNJ>المللی بپذیریم که اگر انحصار دولت <ZWNJ>ها پایان یافته پس انحصار ابزار قدرت هم پایان یافته است.

رئیس دستگاه دیپلماسی که سابقه حضور در جلسات شورای امنیت، مجمع عمومی و دیگر بخش <ZWNJ>های سازمان ملل را در سال <ZWNJ>های گذشته به عنوان نماینده دایم ایران در این سازمان داشته است، با اشاره به ابزار قدرت در گذشته اظهار کرد: در مقطعی از روابط بین <ZWNJ>الملل تنها ابزار قدرت که باعث نفوذ می‌شد قدرت نظامی بود. از سیاست قایق <ZWNJ>های توپدار تا سیاست <ZWNJ>هایی که جنگ را به عنوان ابزار سیاست خارجی مشروع می‌شمرد. جنگ ابزار مشروع برای نفوذ بود. از آنجایی که قدرت در حوزه نظامی فقط خلاصه می‌شد اما به تدریج اقتصاد، فرهنگ، آموزش و مسائل دیگر به عنوان ابزارهای قدرت وارد صحنه شدند. در عین حال امروز همچنان برخی ابزارهای قدرت مقبول مانده <ZWNJ>اند و آنها ابزارهای قدرت معنایی هستند. کشورهای و کنشگرانی که قدرت سنتی پایینی دارند از این ابزار قدرت معنایی برای تأثیرگذاری استفاده می‌کنند. این ابزارها همان استقلال <ZWNJ>خواهی، داشتن پیام و گفتمان در دنیا یا اجماع <ZWNJ>سازی است.

ظریف گفت: کاری که در این کارگاه <ZWNJ>های شبیه <ZWNJ>سازی شورای امنیت سازمان ملل می‌کنید این است که آمیزه <ZWNJ>ای از قدرت یا همان قدرت <ZWNJ>های سنتی را مورد بررسی قرار دهید. مثلاً در بحث کره شمالی، چین و <ZWNJ>آمریکا به دلیل قدرت نظامی که در اختیار دارند نقش بیشتری ایفا می‌کنند و این عامل قدرت را در مذاکراتی که در شبیه <ZWNJ>سازی انجام می‌دهید خواهید دید که حتماً نقش آمریکا و چین از سنگال

و یا اتیوپی بیشتر است. با این حال امروز عامل دیگری برای قدرت مطرح است و آن اجماع و سازش است که وارد شورای امنیت سازمان ملل شده است.

وزیر امور خارجه کشورمان گفت: کشورهای کوچکی مثل مالت و دماغه سبز در موضوعات بین‌المللی در شورای امنیت نقش آفرین بودند اما نه برای قدرت نظامی و شان بلکه به خاطر ایده و پردازی و دانش در یک حوزه خاص. مثلاً مالت در بحث حقوق دریاها نقش آفرین شد و دماغه سبز نیز به دلیل دانشی که در این بحث داشت یکی از مهمترین نقش‌ها را در حقوق دریاها ایفا کرد؛ بنابراین می‌بینید که این نوع از ابزارهای قدرت از کنفرانس عمومی یونسکو و مجمع عمومی به شورای امنیت رفته و در آنجا با ایده و پردازی، مفهوم سازش و توانمندی در اجماع و سازش قدرت ایجاد می‌کند.

ظریف پیشنهاد کرد: کسانی که نمایندگی کشورهای غیرعضو شورای امنیت را در شبیه سازش بر عهده می‌گیرند با این ابزار نیز تمرین کنند. ابزارهایی از جمله فکر، اندیشه و یا گفت‌وگو سازش.

وی با تأکید بر اینکه این ابزارها در بحث قدرت و سازش مهم هستند، گفت: تصویری که ما از شرایط بین‌المللی داریم باید تغییر کند و باید بدانیم قطعنامه‌ها و شورای امنیت نه همه چیز هستند و نه کاغذپاره. یکی از سفرای کشورها در سازمان ملل در زمانی که بنده در سازمان ملل بودم اینگونه می‌گفت که حقوق بین‌الملل جعبه ابزار ماست، هر وقت نیاز داشتیم از آن استفاده می‌کنیم. بنابراین حقوق بین‌الملل نمی‌تواند همه چیز باشد همانطور که قدرت نمی‌تواند همه چیز باشد.

وزیر امور خارجه کشورمان در ادامه با بیان اینکه در بحث اجماع سازش و یا گفت‌وگو سازش عواملی مهم هستند که یک تصمیم بین‌المللی شکل گیرد، تصریح کرد: بررسی و تمرین بر روی این مقوله امری است که باید در بحث شبیه سازش و این آموزش را در عمل به ما بدهد که از یک مفهوم متصلب قدرت که مربوط به دوران گذشته است باید به مفهوم جدید قدرت نیز پرداخته شود. پنج قدرت دایم شورای امنیت مسلماً می‌پسندند که همه دنیا باور کند همه چیز در سلاح هسته‌ها خلاصه می‌شود و کشورهای دارنده این سلاح حرف آخر را می‌زنند. اما این اتفاق نیفتاده است اگر می‌خواستند به این معنا بود که دنیا تسلط این پنج قدرت بر تمامی مناسبات بین‌المللی را باید می‌پذیرفت چرا که هر کدام از این پنج قدرت با سلاح‌هایی که در اختیار دارند می‌توانند خودشان و دشمنانشان را ده بار نابود کنند که اصطلاحاً می‌گویند «نابودی تضمین شده متقابل».

ظریف افزود: بنابراین اگر تفکر متصلب از قدرت نظامی را بپذیریم باید این رویکرد را نسبت به کشورهای قدرتمند هم پذیرفت که خوشبختانه اینطور نیست.

وزیر امور خارجه کشورمان که سابقه حضور در مذاکرات مربوط به جنگ هشت ساله تحمیلی میان ایران و عراق را در سازمان ملل داشته است در ادامه بحث خود گفت: در جنگ تحمیلی علیه ایران از سلاح شیمیایی استفاده شد اما همه دنیا از صدام حمایت کردند و اجازه نمی‌دادند موضوع استفاده از سلاح شیمیایی علیه ایران در شورای امنیت سازمان ملل مطرح شود. فراموش نکنید و گول شعارها را نخورید. ما انجام بودیم و دیدیم تا وقتی صدام به کویت حمله نکرده بود با وجود آنکه 6 گزارش دبیرکل وقت سازمان ملل به صراحت می‌گفت که صدام علیه ایرانی‌ها و شهروندان غیرنظامی از سلاح شیمیایی استفاده کرده است، اعضای شورای امنیت یک بیانیه و یا قطعنامه شورای امنیت که اسم عراق در آن باشد صادر نکردند. و بهترین کاری که انجام دادند این بود که بگویند استفاده از سلاح شیمیایی علیه نیروهای ایرانی. این جمله به شکلی بود که انگار خودمان علیه خودمان از سلاح شیمیایی استفاده کرده‌ایم.

رئیس دستگاه دیپلماسی اظهار کرد: ایران هزینه مقابله با قدرت متصلب آن روز را پرداخته است و نشان داد حتی در آن زمان که آن قدرت تعیین کننده نیست. بنابراین آنچه مهم است این که بدانیم و به کار بگیریم که ابزارهای قدرت دیگری وجود دارد که می‌توانیم از آنها به خوبی و با موفقیت استفاده کنیم. این به معنای در افتادن با دنیا نیست و رویکردی است که می‌تواند در آینده کشور ما و کشورهای در حال توسعه و منطقه به واسطه آن در تعاملات بین‌المللی تأثیرگذار باشند.